

Zakon o obrazovanju odraslih i akcijski plan implementacije

Davorka Schmidt

*Voditeljica Odjela za obrazovanje odraslih
Ministarstvo znanosti i obrazovanja*

ZAŠTO NOVI ZAKON O OBRAZOVANJU ODRASLIH

Povećanje broja odraslih osoba koje sudjeluju u cjeloživotnom učenju

Jačanje svijesti o:

- brzim promjenama na tržištu rada
- potrebi za novim vještinama radno sposobne populacije
- potrebi za stalnim usklađivanjem obrazovanja s potrebama na tržištu rada

fleksibilan

kvalitetan

uključiv

KLJUČNE PROMJENE

- I. Upravljanje ustanovom
- II. Usklađivanje programa obrazovanja i programa vrednovanja s Registrum HKO-a
- III. Financiranje obrazovanja za stjecanje vještina potrebnih za rad putem vaučera
- IV. Uvođenje sustava osiguravanja kvalitete u obrazovanju odraslih
- V. Priznavanje informalnog i neformalnog učenja
- VI. Nacionalni informacijski sustav obrazovanja odraslih - *NISOO*

OBRAZOVANJE ODRASLIH

FORMALNO

- **formalni programi obrazovanja**
 - sukladno Zakonu OO
 - provode ustanove
 - sukladno propisima iz nadležnosti TDU
 - provode ustanove, druge pravne i fizičke osobe koje odredi TDU
 - stjecanje kompetencija potrebnih za rad
 - provode ustanove, druge pravne i fizičke osobe
- **formalni programi vrednovanja**
 - vrednovanje prethodnog učenja
 - provode ustanove

NEFORMALNO

- **stjecanje kompetencija potrebnih za rad**
 - provode ustanove, druge pravne i fizičke osobe

INFORMALNO

Upravljanje ustanovom

- *podizanje kvalitete rada ustanova* -

Ravnatelj

- razina 7 HKO-a
- može obavljati i poslove andragoškog voditelja u ustanovi koja provodi najviše deset programa obrazovanja (najviše dva za stjecanje cjelovite kvalifikacije na razini 4.1. i 4.2. HKO-a)
- nije propisano na koje radno vrijeme će biti zaposlen i koju vrstu radnog odnosa

Andragoški voditelj

- razina 7 HKO-a
- najmanje četiri godine radnog iskustva na odgojno-obrazovnim poslovima u ustanovama u sustavu odgoja i obrazovanja
- zaposlen na puno radno vrijeme (osim ako obavlja i poslove ravnatelja)
- može provoditi nastavu u ustanovi koja provodi najviše deset programa obrazovanja (najviše dva za stjecanje cjelovite kvalifikacije na razinama 4.1 i 4.2 HKO-a) i ako ne obavlja poslove ravnatelja
- na svakih pet lokacija izvođenja nastave izvan sjedišta ustanove (u trenutku provedbe) – novi AV zaposlen na puno radno vrijeme

Nastavnici u obrazovanju odraslih

- ugovor o radu ili ugovor o djelu
- ustanova je obvezna zaposliti na puno radno vrijeme najmanje jednog nastavnika:
 - na svaka **dva obrazovna sektora** ako provodi programe obrazovanja ili programe vrednovanja za stjecanje **cjelovite kvalifikacije** na razinama 4.1 i 4.2 HKO-a
 - na svaka **tri obrazovna sektora** ako provodi programe obrazovanja ili programe vrednovanja za stjecanje **skupova ishoda učenja ili kvalifikacije**
 - *iznimka:* ako je broj polaznika na godišnjoj razini veći od 500 - na svaka **dva obrazovna sektora**

Usklađivanje programa obrazovanja i programa vrednovanja sa SK ili SIU iz Registra HKO-a

Programi u obrazovanju odraslih (razine 1 – 5 HKO-a)

- **programi obrazovanja**
 - za stjecanje i vrednovanje SIU (*mikrokvalifikacije*)
 - za stjecanje djelomične kvalifikacije (osposobljavanje, usavršavanje i strukovno specijalističko usavršavanje)
 - za stjecanje cjelovite kvalifikacije
- **programi vrednovanja**
 - priznavanje neformalno i informalno stečenih znanja i vještina

- programi obrazovanja i programi vrednovanja moraju biti usklađeni sa SK ili SIU iz Registra HKO-a - relevantnost programa u odnosu na tržište rada
- kada u Registru HKO-a dođe do izmjene SK ili SIU ustanova je dužna uskladiti program u roku od 6 mjeseci

VAŽNO

- ✓ ovi postupci postaju obvezni nakon donošenja novog Pravilnika o standardima i normativima (prosinac 2022.)
- ✓ ako u Registru HKO-a već sada postoje SK i SIU za izradu ili usklađivanje programa, treba ih izraditi na taj način (primjer: programi za stjecanje mikrokvalifikacija)

Procedura za formalne programe obrazovanja/vrednovanja

- Registar HKO-a - upis ili izmjena SK ili SIU - ustanova je **dužna izraditi i uskladiti program u roku od 6 mjeseci**
- ustanova dužna **pribaviti stručno mišljenje ASOO o usklađenosti programa obrazovanja/programa vrednovanja s odgovarajućim SK ili SIU (rok 45 dana)**
- ustanova dužna ishoditi **rješenje MZO-a za provedbu programa**

Financiranje obrazovanja za stjecanje vještina potrebnih za rad putem vaučera

- formalni i neformalni programi obrazovanja odraslih za stjecanje kompetencija potrebnih za rad mogu se financirati putem vaučera
- programi se moraju temeljiti na poveznici sa SZ ili SKOMP / SK ili SIU iz Registra HKO-a
- kriterije za dodjelu vaučera propisuju pravilnicima ministri nadležnih TDU koja dodjeljuju vaučere
- ASOO – donesena Metodologija za izradu programa obrazovanja odraslih za stjecanje mikrokvalifikacija, djelomičnih kvalifikacija i cjelovitih kvalifikacija financiranih putem vaučera i drugih izvora financiranja

Procedura za formalne i neformalne programe obrazovanja za stjecanje kompetencija potrebnih za rad

1) formalni programi (Zakon o obrazovanju odraslih)

- ASOO – stručno mišljenje o usklađenosti s HKO
- MZO – rješenje

2) formalni programi (propisi nadležnih TDU)

- nadležan TDU - suglasnost o usklađenosti programa koji su u njihovoj nadležnosti
- MZO – rješenje, ako program provodi ustanova za obrazovanje odraslih

3) neformalni programi

- ministarstvo nadležno za rad - suglasnost o usklađenosti programa za stjecanje kompetencija potrebnih za rad s HKO

Uvođenje sustava osiguravanja kvalitete u obrazovanju odraslih

Sustav osiguravanja kvalitete ustanova uspostavlja se sljedećim postupcima:

- samovrednovanjem ustanova (smjernice i alati – ASOO)
- vanjskim vrednovanjem ustanova (ASOO)
- vrednovanjem provedbe programa obrazovanja i vrednovanja (MZO)
- vanjskim vrednovanjem ishoda učenja polaznika (ASOO)
- stručnim, inspekcijskim i upravnim nadzorom nad radom ustanove (ASOO/MZO)
- praćenjem rada ustanova putem *NISOO* (ASOO/MZO)

Vanjsko vrednovanje ustanova - ocjena razine kvalitete

- vrlo visoka razina kvalitete
 - omogućava provedbu programa vrednovanja
- visoka razina kvalitete
 - omogućava provedbu programa vrednovanja
- zadovoljavajuća razina kvalitete
- nezadovoljavajuća razina kvalitete
 - 2 puta uzastopno - trajna zabrana izvođenja programa

MZO - Pravilnik o osiguravanju kvalitete

Akcijski plan implementacije

Podzakonski i drugi akti

Rok / nositelj	Naziv akta
6 mjeseci ASOO	Metodologija za izradu programa obrazovanja (donesena) Metodologija za izradu programa vrednovanja (tehnička pomoć EK)
12 mjeseci ASOO	Područja, postupci i alati za samovrednovanje ustanova
12 mjeseci MZO	Pravilnik o standardima i normativima za provedbu programa ustanovama za obrazovanje odraslih Pravilnik o osiguravanju kvalitete u ustanovama za obrazovanje odraslih Pravilnik o evidencijama, andragoškoj dokumentaciji i javnim ispravama Pravilnik o dodjeli vaučera
18 mjeseci MZO	Pravilnik o priznavanju i vrednovanju neformalno i informalno steklenih ishoda učenja

Prijelazne i završne odredbe

- postojeći pravilnici ostaju na snazi do stupanja na snagu novih pravilnika
- u razdoblju od **tri godine** od dana stupanja na snagu Zakona ustanove mogu izvoditi programe obrazovanja na temelju rješenja donesenih prije njegova stupanja na snagu
- ako se odgovarajući SK ili SIU upiše u Registar HKO-a prije isteka roka od tri godine, ustanova je obvezna **u roku od šest mjeseci** od dana upisa uskladiti programe obrazovanja

- osobe koje su u trenutku stupanja na snagu Zakona zatečene na poslovima **ravnatelja**, a ne ispunjavaju uvjete Zakona (**razina 7 HKO-a**), nastavljaju s obavljanjem poslova do isteka mandata
- osobe koje su u trenutku stupanja na snagu Zakona zatečene u radnom odnosu na neodređeno radno vrijeme na poslovima **andragoškog voditelja**, a ne ispunjavaju uvjete iz Zakona (**radno iskustvo**), nastavljaju s obavljanjem poslova svog radnog mjesta
- ustanove su dužne zaposliti andragoškog voditelja u punom radnom vremenu u roku od **godinu dana** od dana stupanja na snagu Zakona
- ustanove su dužne uskladiti odredbe statuta i drugih općih akata s odredbama Zakona u roku od **godinu dana** od dana stupanja na snagu

VAŽNE NAPOMENE

- polaznik (program obrazovanja) i pristupnik (program vrednovanja) - osobe s navršenih **14 godina života**
- znatno **smanjen broj dokumenata** koji treba priložiti uz zahtjev za izdavanje rješenja (u sjedištu ili izvan sjedišta ustanove)
- rješenja se trenutačno mogu ishoditi bez usuglašenosti programa s HKO-om sve do donošenja novog Pravilnika o standardima i normativima (kraj 2022.), pod uvjetom da u Registru HKO-a već sada ne postoje SK i SIU
 - rješenja vrijede tri godine od donošenja Zakona
- rješenja koja će biti donesena prema novom Zakonu (HKO) vrijede uz obvezu usklađivanja programa po potrebi
- do donošenja novih pravilnika radi se sukladno postojećim pravilnicima koji su na snazi

NAJČEŠĆA PITANJA

Andragoški voditelj

Što ako se nastava izvodi u sjedištu ustanove i na šest lokacija izvan sjedišta?

- u sjedištu mora biti zaposlen andragoški voditelj/ravnatelj
- ako ustanova izvodi nastavu u sjedištu i na još četiri lokacije izvan sjedišta - ne mora zapošljavati novog AV
- ako izvodi program u sjedištu i na šest lokacija - potreban dodatni AV

Što se smatra pod odgojno-obrazovni poslovi?

- poslovi u obrazovnoj vertikali – od predškolske ustanove, osnovne i srednje škole, visokog učilišta do obrazovanja odraslih

Što je s osobama koje nemaju četiri godine iskustva, a zaposlene su kao voditelji?

- nastavljaju raditi, ako su zaposlene na neodređeno radno vrijeme

Kako se vrednuje radni staž osoba koje su radile na ugovor o djelu?

- sukladno članku 30. Zakona o mirovinskom osiguranju - svaki iznos uplaćen preko ugovora o djelu obračunava se kao određeni broj radnih dana

Ako andragoški voditelj ima završen diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij mora li imati pedagoške kompetencije (tzv. DPPO)?

- Zakonom nije propisan uvjet stjecanja pedagoških kompetencija
- osoba koja ima najmanje četiri godine radnog iskustva na neposrednim odgojno-obrazovnim poslovima u ustanovama u sustavu odgoja i obrazovanja ima stečene pedagoške kompetencije

Što se smatra cjelovitom kvalifikacijom završenog studijskog programa iz područja andragogije?

- zakonska mogućnost, ne obveza
- stječe se završetkom diplomskog sveučilišnog studija iz područja andragogije (120 ECTS) uz prethodno stečenih 180 ECTS na temelju završenog preddiplomskoga sveučilišnog studija - cjelovita kvalifikacija magistra/magistre andragogije
- trenutno u RH ne postoji mogućnost upisa na studij iz područja andragogije, ali nekoliko hrvatskih sveučilišta planira uskoro organizirati i izvoditi navedeni studijski program na sveučilišnoj razini
- osobe koje imaju cjelovitu kvalifikaciju iz andragodije studirale su na sveučilištima u inozemstvu te su provele postupak nostrifikacije diplome o završenom studiju iz andragogije

NAJČEŠĆA PITANJA

Nastavnici

Zapošljavanje na puno radno vrijeme najmanje jednog nastavnika na svaka dva obrazovna sektora

- ako ustanova provodi programe iz jednog obrazovnog sektora na razini 4.1 i 4.2. - ne mora imati zaposlenog nastavnika na puno radno vrijeme
- ako provodi programe u dva obrazovna sektora na razini 4.1 i 4.2. - mora imati zaposlenog jednog nastavnika
- ako provodi u tri sektora – jedan nastavnik; u četiri sektora – dva nastavnika

Zapošljavanje na puno radno vrijeme najmanje jednog nastavnika na svaka tri obrazovna sektora (osposobljavanje, usavršavanje)

- programi za stjecanje mikrokvalifikacija ili djelomičnih kvalifikacija traže zapošljavanje jednog nastavnika na puno radno vrijeme, ako se provode u tri sektora
- nastavnik se mora zaposliti u trenutku provedbe nastave u sva tri sektora - ne odnosi na broj odobrenih programa (rješenja) koje ustanova ima

Javne isprave (HKO)

Uvjerenje o usavršavanju

REPUBLICA HRVATSKA		
(Podatak i opredjeljivo učilište/čvor)		
Klasa: _____	Ljetni: _____	Matski broj: _____
UVJERENJE O USAVRŠAVANJU		
PERO PERIĆ		
OIB	(Ime i prezime)	M. Ž. (spol)
rođen-a: _____	(Mjesec)	godine u: _____
država rođenja: _____	državljenje: _____	
Na osnovu prethodno završenog programa obrazovanja za: _____ (članak zahtjevanja)		
i stotene: _____	spramo polaznik-ča je ispisao-lu program usavršavanja: za stjecanje mikro-kvalifikacije servisiranje i održavanje baterija HEV/EV obujma 2 CSVET boda (članak proglašeno)	
Program usavršavanja je iman-ča od: _____ (stotina i broj) pedeset	(50) godina i broj: _____ sati polaznik-ča	
je počeo-ča od: _____ (mjesec) do: _____ (mjesec)		
Nastavne celine		
Skupovi ishoda učenja	Obujam (CSVET)	Razina (HKO)
Sigurnosni zahtjevi povezani s hibridnim i elektičnim vozilima	1	4
Servisiranje i održavanje baterija HEV/EV	1	4
Preostalo vrijeme učenja: _____		
Polaznik-ča je: _____ godine s uspjehom završio-lu program usavršavanja.		
U: _____	20_____	
Voditelj-ica obrazovne skupine:	M. P. _____	Ravnatelj-ica:
Rukopis Ministarstva znanosti i obrazovanja o potpisu za izdavanje programa: Klasa: _____ Učenje: _____ M. _____		
Hrvatsko ministarstvo zaštite narodnog kulturnog i sportskog dana d.o.o., Zagreb – (ZKD) 111009 Oznaka za rucnu potpis: UT-XI-8-49/ODR Oznaka broj: 12-02		

Uvjerenje o strukovnom specijalističkom usavršavanju

Uvjerenje o sposobljavanju (mikrokvalifikacija)

Uvjerenje o osposobljavanju (djelomična kvalifikacija)

REPUBLIKA HRVATSKA

(naziv i sjedište ustanove)

Klasa: _____ Utrboj: _____ Matični broj: _____

**UVJERENJE
O OSPOSOBLJAVANJU**

PERO PERIĆ (ime i prezime) M ♂ (spol)

OIB | | | | | | | | sin/kči (ime i prezime roditelja)

rođen-a _____ godine u _____ (mjesto rođenja)

država rođenja _____ državljanstvo _____

nakon završene-og _____ (Škole - razreda - godina - stupnja)

polaznik-ca je upisao-la program osposobljavanja za stjecanje djelomične kvalifikacije knjigovoda/knjigovotkinja (naziv programa)

obujma 14 CSVET bodova

Program osposobljavanja u trajanju od tristo pedeset (350) sati polaznik-ca

je pothodao-la od _____ do _____ (datum)

Skupovi ishoda učenja	Nastavne cjeline	Obujam (CSVET)	Razina (HKO)
1. Osnovni pojmovi računovodstva		1	4
2. Računovodstveni instrumenti		1	4
3. Popis imovine i obveza		1	4
4. Bilagomčko poslovanje i platni promet		1	4
5. Evidentiranje kratkotrajne i dugotrajne finansijske imovine		1	4
6. Evidentiranje kratkoročnih i dugoročnih potraživanja		1	4
7. Evidentiranje kratkoročnih i dugoročnih obveza		1	4
8. Obračun PDV-a		1	4
9. Evidentiranje kratkotrajne materijalne imovine		1	4
10. Obračun placa i naknada zaposlenicima		1	4
11. Evidentiranje robe u trgovini na veliko i malo		1	4
12. Evidentiranje dugotrajne nematerijalne i materijalne imovine i amortizacija		1	4
13. Računovodstveno praćenje kategorija koje utječu na finansijski rezultat		1	4
14. Otvaranje poslovnih knjiga i evidencija promjena u poslovanju korištenjem aplikacijskog softvera		1	4

Polaznik-ca je _____ godine s uspjehom završio-la program te je osposobljen-a za knjigovodu/knjigovotkinju (datum završne projekte)

U _____ 20_____
Voditelj-ica obrazovne skupine: _____ M. P. _____ Revnatelj-ica: _____

Rjeđanje Ministarstva znanosti i obrazovanja o odstavljenju za izvođenje programa: _____ Utrboj: _____ od: _____

N Narodne novine d.d., Zagreb – (Bj.) 111010
Oznaka za narudžbu: UT-XI-8-50/ODR
Obrazac broj 13-02

Hvala na pažnji